

dem. Disse Hindringer altsaa, som gøre, at Tyendets Besøg i Byerne maa blive sjældne, er det, jeg mener der er Grund til at imødekomme, og jeg synes ikke, at der over for dette Hensyn og denne Trang til Loven, som saaledes ytrer sig hos mange Mennesker, bør tages Hensyn til de enkelte Handelsbetjente, som det kan gaa ud over. Principalerne selv maa antages at ønske det efter alt, hvad der foreligger; de eneste, som saaledes blive tvungne, ere deres Folt, og der skal jeg bemærke, at jeg for min Part ikke ser noget saa forfærdeligt i paa enkelte Punkter at vende tilbage til det gamle. At Loven nylig er vedtagen, kan efter min Mening ikke være noget Argument for ikke at røre ved den, naar man ellers anser det for hensigtsmæssigt; thi en saadan Lov som den, vi gave den Gang, griber — det vidste vi den Gang, og derfor tral Forhandlingen saa længe ud — ind i mange Samfundsklassers Interesser, og det er noget, som ligger nær, at man ved en saadan Lov kan komme til at gribe dybere ind, end man egentlig havde villet, dersom man havde haft de fornødne Oplysninger og den fornødne Indsigt i Forholdene, forinden Loven blev givet. At man saa afhjælper saadanne Ting, kort efter at Loven er kommen ud, ser jeg egentlig ikke, at der kan indvendes noget imod. Det, at Helligdagsfriheden ikke udfætter sig til hele Dage, er jo ikke noget saa forfærdeligt. Vi maa huske paa, at denne Sætning om den saakaldte Helligdagsfriheds Udstrækning til hele Dagen have vi ikke kendt til her til Lands mere end de 2 Aar, der ere gaaede siden 1891. Tidligere var jo Reglen den, at Helligdagsfriheden ophørte Kl. 4 eller saa. Det var Reglen, ikke alene efter Loven af 7de April 1876, men ogsaa efter Forordningen af 26de Marts 1845, ja endogsaa efter den gamle Forordning af 1735 fra Christian VI's Tid; thi efter den var det Reglen, at Butikkernes Nabning og de sædvanlige Arbejders Foretagelse kunde finde Sted, saa snart Aftenangsten var ude, som der stod i Loven. Dette er altsaa den gamle Tilstand her til Lands, og det andet er forholdsvis meget nyt. Jeg kan derfor ikke se, at man, navnlig fra Kirkens Side, kan have saa stor Betænkelighed ved at gaa ind paa dette.

Hvad angaar Udvalgets Endringsforslag, skal jeg med Hensyn til Nr. 1 særlig bemærke, at jeg ikke har noget imod at gaa ind paa det, da jeg gaar ud fra, at det, i alt Fald i det væsentlige, vil tilfredsstille Njemedet. Naar dette Forslag bliver vedtaget, behøver man ikke at forudse det Til-

felde, at den 1ste Søndag i Maj kunde falde paa Pinsedag, idet den ikke kan falde tidligere end 8de Maj.

Hvad Endringsforslaget under Nr. 2 angaar, saa kan jeg kun dertil sige, at dersom det skulde kunne finde Rigsdagens Bifald, skal jeg ikke modsætte mig det. Jeg ved meget godt, at der om dette som om de fleste Bestemmelser vedrørende disse Forhold er meget forskellige Meninger, fordi de virke forskelligt i de forskellige Interesseskærer. Det er muligt, at der her i Kjøbenhavn hos visse handlende er Ønske om at blive ved at handle efter Kl. 7, og det er muligt, at der hos andre er Ønske om at lukke Kl. 7; i den Henseende vil der staa Mening mod Mening, hvad der er overvejende, kan jeg ikke bestemme i dette Øjeblik. At Handelsbetjentene og den Slags Folt gerne ville have en Bestemmelse som denne i § 2, betragter jeg som en given Sag, og jeg føler mig for Resten heller ikke saa overbevist om, at man ikke for den Pris vil købe det at møde fra Kl. 4 de 2 andre Søndage; thi Værdien af Helligdagsfriheden kan jo ikke saadan maales i timevis. Der vil være mangfoldige, som netop særlig ville sætte Pris paa at være fri Sule- og Nytaarsaften for at kunne være sammen med deres Venner; og det har maaste mere Værdi for dem end Spørgsmaalet om Frihed eller ikke Frihed paa en anden Søndag i Aaret, hvor der ikke er noget særligt paa Jærde. Derfor kan jeg med Hensyn til denne Bestemmelse under Nr. 2 forholde mig saaledes, at dersom det skulde vise sig, at Rigsdagen vilde vedtage en saadan Bestemmelse, saa vil jeg ikke have nogen Betænkelighed ved at acceptere den. — Endringsforslag under Nr. 3 finder jeg heller ikke noget at erindre imod. Dersom Endringsforslaget under Nr. 2 bliver vedtaget, vil jeg finde det ganske naturligt ogsaa at vedtage dette, og ligeledes skal jeg ikke have noget imod Endringsforslag under Nr. 4 at bemærke. Endringsforslag under Nr. 4 er jo, som allerede Medlemmer ville bemærke, for saa vidt en Nødvendighed og kan have sin Interesse, som Fiskerne jo ellers ikke kunne sælge deres Varer fra offentlig Plads. Der er jo ikke noget i Vejen for, at de kunne sælge fra deres Fartøjer f. Eks. i deres Hjem; det kunne de godt, og det behøves der for saa vidt ikke nogen ny Lovhjemmel for at tillade dem, eftersom det eneste, der er forbudt, er at handle paa offentlig Gade, Vej eller Plads saa vel som fra Butikker; men det vil vel ofte hælde, at en saadan Handel foregaar fra Havnepladser eller fra andre Steder, som maa falde ind under Begrebet